

» statio Vicarii generalis, vel Can-
 » cellarii, aut Secretarii eiusdem
 » Episcopi Dioecesei, ex qua con-
 » stet, vel ipsum a Dioecesi abesse,
 » vel Clericorum ordinationem ha-
 » biturum non esse proximo legi-
 » timo tempore per ecclesiasticas
 » leges ad hunc effectum statuto:
 » hoc enim expresse declarari opus
 » est, ad excludendam nonnullor-
 » um arrogantiam, qui cum pri-
 » vilegio gaudeant suscipiendi or-
 » dines extra tempora, existima-
 » runt Episcopos ipsorum voluntati
 » adeo addictos esse debere, ut si,
 » quomodo cumque ipsis placuisset
 » ad ordines promoveri, non sta-
 » tim, ipsoque die ab ipsis desi-
 » gnato, voti compotes fierent, iam
 » dici posset, ordinationem ab Epi-
 » scopo non haberi, proindeque
 » alius Episcopus pro suscipiendis
 » ordinibus adeundus esset. Quod
 » si aliquis Antistes Regularem vi-
 » rum, in sua Dioecesi proprium
 » domicilium non habentem, solis
 » ipsius Superioris dimissorialibus
 » litteris contentus, sine adiuncta
 » praefata attestazione in forma pro-
 » banti, ad ordines promovere prae-
 » sumpserit; decernimus et decla-
 » ramus hunc ipso facto incurrere
 » in poenas canonicas adversus eos
 » constitutas, qui alienum subditum
 » legitimis dimissoriis destitutum
 » ordinaverint. »

Eiusmodi at sanctio nullo pacto

discordare reperitur ab Constitu-
 tione *Apostolicae Sedis*.

Non ita tamen dicendum est de
 Religiosis illis qui quacumque de
 causa exemptionis privilegio non
 gaudent: hi enim si ab Episcopo
 alieno ordinentur, praesentare de-
 bent Epistolas dimissoriales proprii
 Episcopi. Id patet ex causa quae
 disceptata est inter Episcopum Tar-
 visinum, et Superiorem Congrega-
 tionis charitatis (1), in qua propo-
 sitis dubiis:

1. An et quomodo Episcopus
 Tarvisinus possit ad S. Ordinationem
 admittere alumnos Instituti
 charitatis testimonium Superioris
 exhibentes, quo affirmat eos ad
 eandem domum religiosam adscri-
 ptos esse; an vero necessariae sint
 epistolae dimissoriae et testimonia-
 les Episcopi originis aut domicilii
 iuxta formam Constitutionis *Specu-
 latores* ab Innocentio XII latam?

2. An id ipsum dicendum sit de
 alumnis qui ab alio Episcopo vel
 primam tonsuram, vel aliquem or-
 dinem susceperunt?

Eminentissimi Patres, referente
 Eno Bizzarri, rescripserunt: Ad
 1. *Negative ad primam partem,
 affirmative ad secundam.* Ad 2. *Af-
 firmative in omnibus.*

Ex quibus sequitur, quod si quis
 Episcopus eiusmodi religiosos vi-
 ros votorum simplicium, speciali
 privilegio non exemptos, sine di-

(1) Bizzarri *Collectanea* pag. 760 seq.

missoriis epistolis Episcopi domi-
 cilli et originis ordinaret, praesen-
 tem suspensionem incurreret.

Et haec quidem quantum ad sub-
 ditos alienos.

At relate ad subditum proprium
 qui alibi tanto tempore commora-
 tus sit, ut ibi canonicum aliquod
 impedimentum contrahere potuerit,
 observandum cum Avanzini est, mo-
 ram necessariam quae legi subii-
 ciatur dimetiri prorsus ex articuli
 verbis *ut canonicum impedimen-
 tum contrahere ibi potuerit*. Qua
 in re tamen est animadvertendum,
 sermonem non esse de philosophi-
 ca possibilitate; canonicum enim
 impedimentum, momento temporis
 contrahi potest; sed de possibilitate
 iuridica, quae iuxta locorum et
 personarum circumstantias frequen-
 tius executioni mandatur. Lex enim
 respicit ad id quod frequentius ac-
 cidit, et non ad ea quae raro con-
 tingunt. Sin aliter, cum impedi-
 mentum contrahi possit quocumque
 loco et quocumque temporis mo-
 mento, literae dimissoriales atque
 testimoniales petendae essent ab
 omnibus Episcopis, in quorum Dioe-
 cesi Ordinandus quamvis una die
 commoratus fuisset. Quod fere ri-
 diculum esset.

Si tamen hac in re quaeratur a-
 liqua regula, tutissime posset aptari
 illa, quae viget de literis testi-
 monialibus de *Statu libero* pro ma-
 trimonio contrahendo ab illis exhi-

bendis qui tanto tempore commo-
 rati fuerint in variis locis, ut do-
 cumentum liberi status necessarium
 existimetur. Porro status a matri-
 monio liberi documentum ex omni-
 bus locis exigitur, in quibus con-
 trahentes ultra sex menses com-
 morati fuerint. Ita alios inter Bal-
 lerini *Theol. Mor. Gury, Tom. II,
 pag. 1025. Nota (a)*.

Hinc si ordinandus, post rationis
 usum, id est septennium expletum,
 pluribus in Dioecesebus commora-
 tus ultra sex menses fuerit, tra-
 dere debet Episcopo ordinanti tes-
 timoniales epistolas omnium illo-
 rum Episcoporum, in quorum Dioe-
 cesi versatus est.

Similiter Clerici qui in aliquo
 Seminario studiorum cursum con-
 fecere; ab Episcopo quidem pro-
 prio ordinari debent, attamen cum
 literis testimonialibus Episcopi, in
 cuius Dioecesi Seminarium situm
 est, prout etiam declaravit S. Con-
 gregatio Concilii die 11 Julii 1540. (1)

Relate ad canonica impedimenta
 quae sacram ordinationem impe-
 dian, non sunt omnia eiusdem in-
 dolis; atque insuper alia contrahi
 possunt in loco originis vel domi-
 cilli, alia in quovis commorationis
 loco. Elenchum lectoribus damus
 ex Monacelli *Formularium legale
 practicum De Collat. Ordin. Form. 1.*

Promoveri non possunt.

Non baptizati, *Cap. Veniens de
 Presbyt. non baptiz.*

(1) Apud Del Vecchio *Theol. mor. Tom. III, pag. 498, 2.*

Illegitimi, *Can. Presbyter*, 56 *dist.*

Minores natu, *Can. Qui in aliquo*, 51 *Dist.*

Non confirmati, *Conc. Trid. Sess. 23, cap. 4 de Reform.*

Neophyti, dicto *C. Qui in aliquo. Can. Quoniam*, 48 *Dist.*

Uxorati, *Extrav. Ioan. XXII Antiquae.*

Bigami, *Can. Si quis*, 33 *dist. et tot. tit. de Big. non ordinandis.*

Criminosi, *can. Laici Dist. 33, Conc. Trid. Sess. 14 C. 7 de Reform.*

Infames, *Can. Infames 6, q. 1. Publicis rationibus impliciti, can. Legem*, 53 *dist.*

Servi, *C. De servorum, de serv. non ordinandis.*

Eunuchi, *Can. si quis*, 55 *dist.*

Corpore vitati, *can. Illiteratos*, 36 *dist.*

Insigniter deformes, *Can. fin. 51 dist.*

Amentes et furiosi, dicto *C. Qui in aliquo.*

Energumeni, *can. Communiter* 33 *dist.*

Peregrini et ignoti, dicto *Can. qui in aliquo.*

Ebrietati et gulae dediti, *Cap. 23 de vita et honest. Cleric.*

Usurarii manifesti, *Can. Episcopus*, 47 *dist.*

Rudes et ignari, *Conc. Trid. Sess. 23 per tot.*

Irregulares, *C. Saepe de temp. ord. in 6.*

Suspensi.

Interdicti.

Excommunicati.

Morbo comitiali laborantes.

Lanii, Cauponae, Mimi, Histriones.

Qui saeva exercuit, vel denunciavit, secuta poena vel mutilatione.

Can. Communiter, Can. Clerici, dist. 33, cap. unic. de vita et honest. Cleric. in 6, Clem. 1 eod. tit., can. His quibus 23 quaest. 8,

Cap. Sententia sanguinis, Ne Clericor. vel Monachor., cap. Ex litteris de Excess. Praelat.

Antequam huic Capiti finem imponamus, observandum est in eo suspensione percelli etiam illos qui alienum subditum ordinant sub praetextu beneficii statim conferendi, aut iam collati, sed minime sufficientis. Et primum quidem per se patet, etenim ordinaretur non subditus.

Quantum vero ad secundum atinet, cum legislator loquatur absolute de beneficii titulo, quo quis subditus ordinantis fiat, beneficium tale esse debet, ut omnino satis sit ad honestam clerici sustentationem; qua de causa si Episcopus ordinans beneficium quidem insufficienti concederet, sufficienti autem redderetur per bona patrimonialia quae beneficio adderentur, Ordinans suspensione percelleretur; simpliciter enim falsum esset titulo beneficii eum ordinasse alienum subditum, cum titulus insufficienti titulum ad sacram or-

dinationem validus esse non possit; atque de cetero legislatores hac in re loquuntur de beneficio adaequato et sufficienti, cui per bona patrimonialia suppleri neque possit, neque debeat, ut patet ex testimonio supra cit. Innocentii XII, praesertim illis verbis *sublata quacumque facultate supplendi quod deficeret fructibus eiusdem beneficii cum adiectione patrimonii etiam pinguis, quod ipse ordinandus in eadem, seu alia quavis Dioecesi obtineret.*

Quae ratio cum absoluta sit atque determinata etiam ad inferiores ordines, quamlibet exceptionem excludit; restringi scilicet non potest ad unos maiores ordines.

Exinde vero nemo concludat beneficium esse unicum debere atque sufficiens, ut quis alieni Episcopi subditus fiat; potest enim Episcopus plura beneficia ecclesiastica, quae onus residentiae et officii non habeant, ordinando conferre, quaeque satis sint ad honestam eius sustentationem, ut non semel contingit et contigit. Hoc enim in casu quis absolute subditus fieret ratione beneficii ecclesiastici; Innocentius XII insuper unam prohibuit beneficio collato sed insufficienti adiectionem patrimonialium bonorum, non aliorum bonorum ecclesiasticorum, quae legitime alicui conferri possunt. Demum quamvis nonnulli putaverint beneficium residentiale esse debere, tamen S. Congr. Concilii in *Militen. 26 Maii*

1598 definivit *sufficere quod beneficium sit simplex.*

Sequitur hinc quod si quis plura beneficia possideat in diversis dioecibus, quorum singula sint sufficientia ad honestam clerici sustentationem, Clericus ordinari poterit ab Episcopo, quem ipse maluerit; etenim cuiusvis Episcopi subditus est ratione beneficii. At si beneficii insufficientia in diversis Dioecibus possideat, a nemine illorum ordinari poterit sine dimissoriis litteris Episcopi originis, vel domicilii, imo variorum Episcoporum in quorum dioecesi per sex menses completos clericus ordinandus versatus fuerit.

Advertendum insuper est, quod quamvis beneficium ad nutum amovibile praebere nequeat titulum aptum pro sacris ordinibus suscipiendis, tamen aptum argumentum praebet, ut alienus fiat proprius subditus Episcopi in cuius dioecesi beneficium amovibile possidet; quia ad hoc ut aliquid sit beneficium ecclesiasticum satis est ut perpetuitas ipsi beneficio inhaereat, quamvis non attingat beneficiati personam: quod a S. Congregatione Concilii declaratum fuisse in *Pinnen. Benef. et Iuris patr. 14 Maii 1859* docet Lucidi *loc. cit. pag. 160.*

Affirmat insuper Honorante *Praxis Secret. Trib. Vic. Cap. 8* quod quamvis beneficium omni ex parte in distributionibus consistat, tamen canonicam causam suppeditat cur aliquis ratione beneficii possit or-

dinari ab Episcopo, in cuius Dioecesi beneficium constitutum est.

Idipsum tamen dicendum non est de Coadiutoria cum futura successione, quamvis assignata congrua legitima; haec enim non reddit alienum Episcopi subditum ratione beneficii, sed ratione domicilij quod coadiutor in Dioecesi illa legitime acquisiverit, ut idem Lucidi docet *loc. cit. pag. 161.*

Relate ad titulum familiaritatis addendum putamus, in hac computari posse tempus quo quis ordinanti familiaris fuit quamvis nondum esset Episcopus. Etenim S. Congregatio Concilii in Catanien. 9 Novembr. 1859 haec habet: « Episcopus non potest iuxta *Cap. IX Sess. 23 de Reform.* familiarem suum non subditum ordinare, nisi per triennium secus fuerit commoratus. Oritur difficultas, an in huiusmodi triennio possit computari tempus, quo secum commoratus fuerit, antequam ad episcopatum esset promotus. Ideo supplicat pro resolutione. Sacra Congregatio Concilii respondit: utique computari. »

2. Observandum est quod familiaritatis titulus non importat tantum commorationem in aedibus Episcopi, vel eius sumptibus vivere, sed insuper, et principaliter, servitium Episcopo praestitum. Hinc sequitur, quod nepotes et consanguinei Episcoporum, licet cum eo

(1) Apud Lucidi *loc. cit. pag. 170.*

commorentur, ab eoque alantur, nisi simul ei inserviant, non possunt familiaritatis titulo ab eo ordinari sine dimissoriis aut commendatitiis Epistolis Episcopi originis vel domicilii, ut eadem S. Congr. Concilii definivit in *Brixien. 11 Septembr. 1608.*

3. Demum observandum est, Episcopum non posse promovere ad ordines familiarem suum titulo patrimonij aut pensionis, neque ob utilitatem aut Ecclesiae suae necessitatem. Ut constat ex S. C. Concilii in *Tricaricen. 27 Jul. 1697*, ubi dubio proposito: « An stante novissima Constitutione *Speculatores* possit Episcopus familiarem triennem ad titulum patrimonij promovere ad sacros ordines ob necessitatem vel utilitatem Ecclesiae, nullo collato beneficio ecclesiastico? »

Responsum fuit: *Negative.*

Quod idem valet de pensionis titulo, ut tradit Monacelli *Form. Leg. Practic. Part. 1 Tit. 3 form. 17, n. 1* qui ita scribit: « Et quod dicitur de patrimonio, procedit in titulo pensionis, quia haec nullum habet ius spirituale adnexum sed consistit in mera temporalitate, sicut patrimonium; et utrumque significat Concilium Tridentinum *Sess. 22 Cap. 2 de Ref.* Quidquid dicendum esset... iuxta sensum antiquarum resolutionum. » (1)

Praetermittere demum non putamus, quod aliquando evenire possit, ut quis ob diversas causas diversis subiciatur Episcopis. Licitum ne huic erit in ordinum receptione Episcopum ad libitum variare?

In Fundana 27 Febr. 1666 sequentia dubia S. Congregationi Concilii proposita sunt:

1. An in suscipiendis ordinibus sit permissa variatio, ita ut qui ab Episcopo originis, seu domicilij tonsura, aut altero in ordinibus minoribus initiatus fuerit, possit ad alium ordinem minorem ab episcopo beneficii promoveri?

2. An sit permissa variatio ab acolytatu ad Subdiaconatum?

3. An sit permissum Subdiacono in promotione ad Diaconatum, vel diacono in promotione ad Sacerdotium variare?

S. C. respondit: *Variationem in unoquoque ex praenarratis casibus (dummodo non in fraudem fiat) licitam esse.*

Tantum ergo fraus impedit quominus quis in casu iure suo utatur. Si ergo bona fide fiat, et multo magis rationabili de causa, variatio licita erit.

APPENDIX XLV.

De suspensione lata in ordinantes clericum in aliqua simplici Congregatione viventem, aut nondum solemniter professum.

Est haec quarta suspensio, quam Pius Papa IX intulit per suam Constitutionem *Apostolicae Sedis*. Ea vero his verbis effertur:

Suspensionem per annum a collatione ordinum ipso iure incurrit, qui excepto casu legitimi privilegii, ordinem sacrum contulerit absque titulo beneficii vel patrimonij clerico in aliqua Congregatione viventi, in qua sollemnis professio non emittitur, vel etiam religioso nondum professo.

Ut patet ex *Sess. XXI. Cap. 2. de Reform.* Concilii Tridentini Patres decernentes, neminem e Clero saeculari ad sacros ordines assumendum esse sine beneficii aut pa-

trimonij titulo, nihil circa religiosos viros decreverant. Eveniebat hinc ut Clerici more regularium in communi viventes, et aut nullam, aut simplicem tantum professionem emittentes, ex claustris vel exirent vel dimitterentur, et ab Episcopis quibusdam, Religionis praetextu, ad sacros ordines promoverentur; neque titulum sufficientis sustentationis possidentes, aut ignobiliter mendicarent, aut turpes quaestus exercerent.

Haec porro dolet S. Pius V in *Const. Romanus Pontifex sacrorum*, quam tulit die 14 Octobris 1568 his verbis, § 2: « Cum autem nullo in huiusmodi decreto (Tri-